

## S Z E M L E - R E V I E W

### MTA DOKTORA CÍMRE BENYÚJTOTT PÁLYÁZATOK BÍRÁLATÁNAK KÖVETELMÉNYRENDSZERE

Tervezet

Összeállította: BENKŐ ELEK, BORHY LÁSZLÓ, GARAM ÉVA, KEMENCZEI TIBOR  
MTA II. Osztálya Régészeti Bizottság

#### I. A pályázó habitusvizsgálata

*A pályázó és a benyújtott értekezés szakmai alkalmassága*

Az MTA Régészeti Bizottságához az „MTA doktora” cím elnyerésére olyan értekezés nyújtható be, amelynek szerzője nemzetközi szinten ismeri és alkalmazza a régészettudomány módszereit. A pályázó számára a Régészeti Bizottság szakirányú végzettséget nem ír elő, ellenben a benyújtott értekezés a régészettudomány szempontjából elbírálható kell, hogy legyen.

A pályázónak a PhD-színvonalat messze meghaladó színvonalon dolgozó szakembernek kell lennie, akinek eredményeit széles körben, a hazai és a nemzetközi tudományos életben ismerik és elismerik.

Jellegzetesen magyarországi vagy hungarológiai vonatkozású témákon dolgozó pályázók megítélésében a hazai tudományos élet és a kompetens tudományos fórumok állásfoglalása a mérvadó.

*A disszertáció és a tudományos pálya viszonya*

Az eljárás során vizsgálandó, hogy

- vannak-e előzményei a disszertációban összegzett munkának
- tudományos újdonság-e a doktori cím elnyerésére benyújtott értekezés.

*Publikációk*

TANULMÁNYOK

Rendelkezzék a pályázó

- legalább 50, saját tudományos eredményeket bemutató,
  - hazai és külföldi, lektorált, tekintélyes régészeti szakfolyóiratban vagy
  - gyűjteményes kötetben publikált tanulmánnyal;
- kívánatos, hogy a tanulmányok fele (azaz legalább 25) idegen nyelvű legyen, és ezek legalább 50%-a (azaz legalább 12 tanulmány) külföldi szaklapban jelenjen meg.

A tanulmányok megjelenési időpontjából meggyőzően derüljön ki a pályázó folyamatos tudományos előmenetele a PhD vagy kandidátusi fokozat megszerzése előtti és utáni időszakra vonatkozóan egyaránt, az MTA doktora cím elnyerésére beadott doktori értekezés témájával összefüggésben is.

Nem minősülnek szaktanulmánynak

- az ismeretterjesztő, illetve
- publicisztikai jellegű írások
- a megemlékezések, továbbá
- a rövid konferenciarezümék.

KÖNYVEK

Rendelkezzék a pályázó

- legalább két, a PhD vagy a kandidátusi fokozat megszerzése óta közzétett, jelentős tudományos eredményt hozó, szakmailag lektorált szakkönyvvel, illetve monográfiával (ugyanaz a munka, ha több nyelven is megjelent, egy könyvnek számít)
- e szakkönyvekből, illetve monográfiákból a pályázó szakmai irányultsága egyértelműen kiolvasható kell, hogy legyen
- a habitusvizsgálathoz be kell nyújtani a kötet(ek)ről megjelent könyvismertetőket

- könyvnek minősülhetnek, és külön elbírálás alá eshetnek kiadó által elfogadott, lektorált és megjelenés alatt álló, könyv terjedelmű kéziratok, amelyekről a kiadó igazolását – a lektori véleményekkel és a megjelenés várható időpontjának feltüntetésével együtt – a pályázat-hoz csatolni kell.

Nem minősül könyvnek

- egy lezáratlan vagy lektorálatlan kézirat
- már korábban megjelent cikkekből összeállított tanulmánykötet
- az érdemi értékelő fejezet(ek) nélkül kiadott katalógus
- a tudományos apparátus nélkül megjelentett, népszerűsítő jellegű könyv
- a lényegi változtatások nélkül sajtó alá rendezett kandidátusi vagy PhD-értekezés.

A habitusvizsgálat során nem tekinthető könyvnek

- az a füzet sem, amely a könyv bibliográfiai kritériumainak csak a minimumát teljesíti. A könyv bibliográfiai kritériumai: min. 48 oldal szövegterjedelem (illusztrációk nélkül), ISBN szám, legalább 80 példány, nyomdai sokszorosítással történt előállítás. A Régészeti Bizottság nem tekinti kritériumnak a könyv könyvkereskedelmi forgalomban való terjesztését, azonban elvárja, hogy a lektorált szakmai munka nagyobb könyvtárakban hozzáférhető legyen.

ÖT, KIEMELKEDŐ FONTOSSÁGÚNAK ÍTÉLT MUNKA

Öt, a jelölt által kiemelkedő fontosságúnak ítélt munkához csatolja az azokra történt – önhivatkozások nélküli – hazai és külföldi hivatkozásjegyzéket.

*Citációs index*

A pályázó publikációs tevékenységét a bibliográfiai pontossággal elkészített szakirodalmi hivatkozások jegyzéke is minősíti.

E jegyzéknek

- legalább 250
- a pályázó megjelent munkáit felhasználó, illetve
- azokat értékelő
  - hazai és
  - külföldi hivatkozást

kell tartalmaznia.

A hazai és külföldi publikációk, illetve az ezekre vonatkozó hazai és külföldi hivatkozások megoszlásának értékelésekor figyelembe kell venni a (pl. a jellegzetesen magyarországi és hungarológiai) kutatási témák sajátosságait is.

A jegyzék önhivatkozásokat nem tartalmazhat.

*Iskolateremtő tevékenység*

A pályázó fejtsen ki értékelhető iskolateremtő tevékenységet.

Ezt függetlenül attól, hogy a pályázó a felsőoktatásban, a kutatásban vagy közgyűjteményi területen dolgozik,

- együttműködő munkatársak
- több fős, sikeres pályázatok
- hazai és nemzetközi konferenciák szervezése
- rendszeres, a pályázó tudományos pályáját végigkísérő hazai és külföldi előadások
- PhD-opponenciák vállalása
- tanítványok és doktoranduszok minősítik.

*A tudományos közéletben való részvétel*

A pályázó folyamatosan vegyen részt a hazai tudományos közéletben

- bizottsági és szakértői munkával
- szakzsűrik tagságában vagy elnökségében
- folyóiratok, monográfiák szerkesztésével és/vagy kiadásával
- hazai szakmai tudományos társaságok előtt előadások tartásával.

Továbbá eredményes szereplője legyen a nemzetközi tudományos életnek

- külföldi tudományos testületek tagjaként
- nemzetközi konferenciák rendszeres előadójaként
- rangos külföldi ösztöndíjakat elnyert kutatóként
- nyertes nemzetközi pályázatok résztvevőjeként vagy
- nemzetközi tudományos publikációk közreműködőjeként.

Pozitívan értékelendő az új tudományos eredményeket bemutató kiállítások szervezése, továbbá az új eredményeket tartalmazó katalógusok írása, szerkesztése.

## II. Az MTA Régészeti Bizottsága által értékelhető disszertáció

A régészettudományhoz kötődő, esetenként annak társtudományaihoz (történelem, művészet-történet, címertan, pecséttan, epigráfia, numizmatika) is kapcsolódó, lényegesen új tudományos eredményeket tartalmazó munka legyen.